

Kartläggning av vedeldning i Torsby kommun

Bilaga till "inledande kartläggning av luftkvaliteten i
Torsby kommun" daterad 2019-06-14

Per-Arne Persson
1:e miljö- och hälsoskyddsinspektör
Miljö- och byggkontoret
0560-160 06 direkt 070-318 60 06 mobil
perarne.persson@torsby.se

Bakgrund

Denna kartläggning ingår i arbetet med framtagande av rapporten " Inledande kartläggning av luftkvaliteten i Torsby kommun".

Varje kommun är skyldig att kontrollera sin luftkvalitet i tätorter mot miljökvalitetsnormerna för utomhusluft för vissa ämnen enligt luftkvalitetsförordningen (SFS 2010:477) samt Naturvårdsverkets föreskrifter om kontroll av luftkvalitet (NFS 2016:9).

Föreskrifterna innehåller mer detaljerade instruktioner för hur mätningarna ska utföras och rapporteras och det anges också när en s.k. inledande kartläggning (IKL) ska genomföras.

Naturvårdsverkets vägledning anger att kommunen bör kontrollera om det finns områden i kommunen som är mer utpräglade vedeldningsområden och där hälsorisker därmed skulle kunna finnas.

Det ämne som i första hand är aktuellt i samband med vedeldning och luftkvalitet är bens(a)pyren som bildas vid ofullständig förbränning och som kan orsaka olika typer av cancer. Den småskaliga vedeldningen har uppskattats svara för ca 65% av de totala utsläppen i landet (2013). Ur ett exponeringsperspektiv är troligen vedeldningen ännu mer dominerade eftersom utsläppen sker i områden där människor bor.

Vedeldning i Torsby kommun

Vedeldade pannor har under de senaste decennierna i hög utsträckning ersatts av yt- och bergvärmeanläggningar över hela kommunens yta såväl i tätorterna som i mer glest bebyggda områden. Också fjärrvärmen har byggts ut i första hand i Torsby tätort.

Den helt övervägande delen av uppvärmningen av bostäder, affärslokaler och offentliga byggnader i tätorten sker numer genom fjärrvärme eller värmepumpar.

Centralt i Torsby tätort finns endast 40-50 vedpannor varav en fjärdedel är icke miljögodkända. I Sysseleback, Stöllet och Östmark har fjärrvärmeutbyggnaden skett i mindre omfattning och det är främst kommunägda/offentliga lokaler som anslutits.

Metodik

Efter rekommendation från SMHI har kartläggningen fokuserats på vedeldade icke-miljögodkända vedpannor i fastboende hushåll. Syftet med kartläggningen har varit att försöka identifiera området där det kan finnas en förtätning av sådana eldstäder.

Det är huvudsakligen dessa anläggningar som har en ofullständig förbränning och orsakar utsläpp av bens(a)pyren men även andra ämnen som skulle kunna ha betydelse från hälsosynpunkt.

Kartläggningen har genomförts med hjälp av skorstensfejarmästarens kundlista där uppgifter finns om sotningsfrekvenser, typ av eldstad och om en vedpanna är miljögodkänd m.m.

Vedeldade, icke-miljögodkända pannor i fastboende hushåll, har sorterats ut och presenterats som ett skikt i kommunens GIS-verktyg tillsammans med värmepumps- och fjärrvärmeanläggningar.

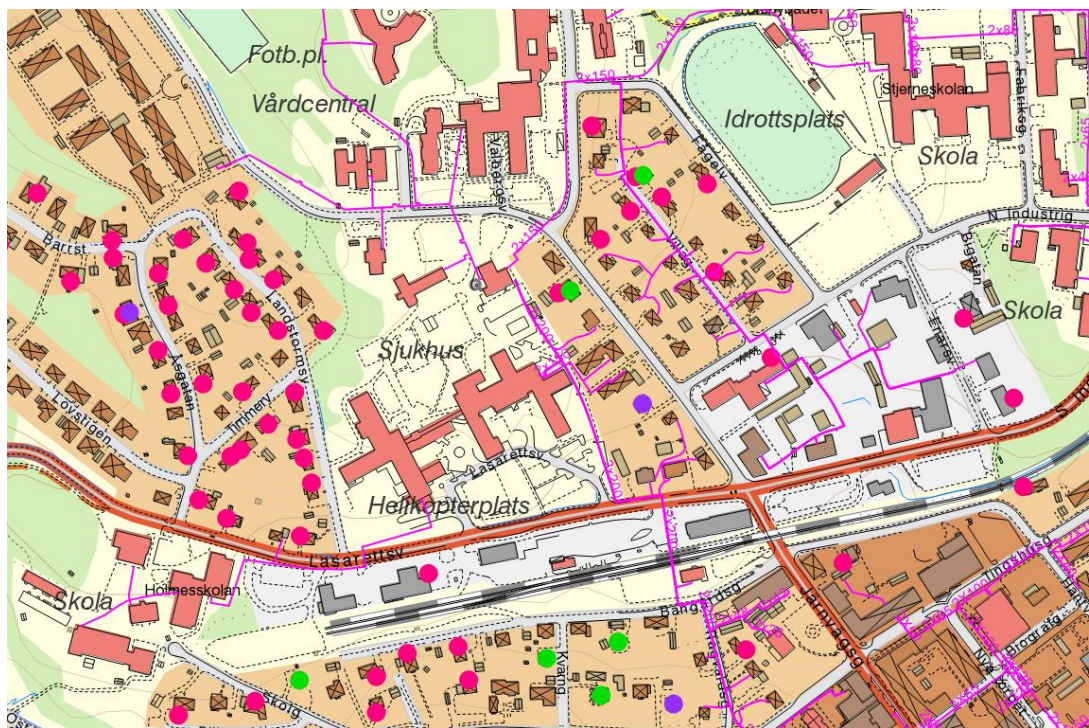
Sammanfattning - resultat

Kartläggningen visar att det inte förekommer några uppenbara förtätningar av icke-miljögodkända vedpannor någonstans i kommunen. Dessa eldstäder är tämligen jämt fördelade över hela kommunens yta. Detta gäller för Torsby tätort, inom annan förtätad bebyggelse såväl som i områden som är glesare bebyggda. Det finns områden där dessa eldstäder förekommer i något större omfattning men där är bebyggelsen betydligt glesare.

Se nedanstående exempel på olika områden.

Ett relativt tätbyggt område nära Torsby tätort.

Torsby tätort

Ett glesare bebyggt område